

A második világháború után külföldre kényszerült csendőrök 1947-ben megalapították a Magyar Királyi Csendőr Bajtársi Közösséget (MKCsBK), melynek fő feladata kezdetben a csendőrök és családjaik segítése volt (otthon és külföldön). Életkörülményeik stabilizálódásával céljuk egyre inkább a testületükkel kapcsolatos valóságos történelem feltárása és megismertetése lett. Erre hajtotta őket az a vágy, hogy a kommunista rendszer által rájuk kent sok hazugságot megcáfolják és igazságtalanul meghurcolt bajtársaik és testületük gazul sárba tiport nevét újra becsületre emeljék. Ugyanakkor az a vágy is erősen élt bennük, hogy népüket, hazájukat tovább szolgálják azáltal, hogy a világhírre szert tett kiváló testületük értékeit a jövő rendvédelmi szolgálatai számára hasznossá, használhatóvá tegyék.

Ezen óhajtól hajtva jegyezték le a testületükkel kapcsolatos eseményeket és meglátásaikat a *Bajtársi Levelekben*, és emiatt hozták létre az otthonról magukkal hozott „kincseik,” csendőr relikviáik adományozásával az ú.n. „Magyar királyi csendőr és vitézségi múzeumot” (Toronto, 1970-1984). Dr. Rektor Béla, a m. kir. csendőrségről szóló összefogó mű szerzője a múzeumon túl egy csendőrség-történeti kutatóintézet létrehozásán is fáradozott és gondosan gyűjtögette az ahhoz szükséges könyvanyagot és anyagi tőkét. Mindez azonban korai váratlan halála miatt szertefoszlott.

A csendőrök kiöregedésével járó anyagi és fizikai erő csökkenése miatt az MKCsBK 1984-ben kénytelen volt a múzeumukat átadni a Torontói Magyar Háznak, amely viszont ígéretet tett az anyag hazaszállítására Magyarország felszabadulása, a kommunizmus megszűnése esetén. Erre 1999-ben került sor.

Az MKCsBK (v. Kiss Gábor kp. vezető) vágya az volt, hogy a gyűjtemény az Ópusztaszeri Nemzeti Történeti Emlékparkban (ÓNTE) egy kétszobás csendőrőrs épületben találjon otthont. Az ÓNTE nyitott is volt a gyűjtemény átvételére, de állami fedezet híján az MKCsBK-tól várta az épület felépítésének teljes költségét. Mivel ezt az MKCsBK nem volt képes előteremteni, a terv megghiúsult és a gyűjteményt a Torontói Magyar Ház múzeumi bizottsága a Hadtörténeti Intézet és Múzeum részére adta át. A Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság (SZBMRTT, dr. Parádi József, elnök) sikeresen megpályázott egy összeget a gyűjtemény hazaszállítására. Ez azonban közel sem volt elegendő, így dr. Szakály Sándor, a Hadtörténeti Intézet és Múzeum akkori főigazgatója kapcsolatai révén elérte, hogy a MALÉV jótékonyági alapon szállítsa haza az anyagot.

A Hadtörténeti Múzeum jellegéből adódóan állandó kiállítást nem tart, hanem anyagát témakörök szerint rotációs alapon állítja ki. Így az MKCsBK által összegyűjtött és 1999-ben hazaszállított tárgyaknak az elmúlt 25 évben csak egy része került eddig kiállításra, s mindössze két alkalommal.

Emiatt az MKCsBK-ban tovább élt a vágy, hogy emléküket állandó kiállítás rögzítse, s létrehozzanak egy olyan könyvtárat is, amely a csendőrség kutatására alkalmat ad, tekintve, hogy Magyarországon a kommunizmus évei alatt minden csendőrséggel kapcsolatos tárgy és írott anyag is üldözve volt, s így zömében elpusztult. Az eredeti dokumentumok hiánya ugyanis feltétele volt a kommunista csendőrség-elleni propaganda hatásosságának. Az eredeti anyag hiányában a rendszerváltás után sem javult a propaganda által eltorzított közgondolkodás a csendőrséget illetően.

Az MKCsBK ezért hozta létre 2004-ben a m. kir. csendőrség honlapját, amelyen a világon bárhol még fellelhető csendőrséggel kapcsolatos könyveket, dokumentumokat, tárgyakat mutatják be. Dr. Rektor Béla álma ezzel mégiscsak valóra vált. A honlapon az összes

csendőrségi könyv, amelyről tudomásunk van és valahol fellelhető, digitális formában bárki által, bárhol a világon megtekinthető, sőt ingyenesen letölthető. De továbbra is fájdalmasan hiányzott egy konkrét kiállítási hely, ahol a magyar emberek kézzelfoghatóan kapcsolatba kerülhetnek a csendőrörsök életével és munkájával.

Mivel a csendőrőrs a vidéki élet szerves részeként a falvak képéhez szorosan hozzátartozott, az Ópusztaszeri „falu múzeum” (Szabadtéri Néprajzi Gyűjtemény) továbbra is ideális helynek látszott egy csendőrőrs bemutatására. Mivel az ÓNTE nyitott volt egy csendőrőrs létrehozásának gondolata iránt, így 2015-ben a Magyar Királyi Csendőrség Hagyományörző Közössége (MKCSHK, v. Préda István, elnök) kezdeményezésével az MKCsBK és az ÓNTE között elindultak a megbeszélések. Állami támogatásra viszont nem számíhattak és az MKCsBK sem rendelkezett már jelentős anyagi bázissal, ezért közadakozásra kérték fel tagjaikat.

2015 decemberére elkészültek a Támogatási szerződések az ÓNTE és a SZBMRRTT, illetve az ÓNTE és az MKCsBK között (lásd a Mellékletben).

A megindult gyűjtés eredményeképpen 38 személy és egy anonimus társadalmi támogató összesen két és fél millió forintos adománya lehetővé tette a csendőrőrs szoba létrehozatalát. Ezen személyek névsorát lásd e dokumentum végén. Köszönjük nekik azt, hogy segítségükkel valóra válhatott a csendőrök régi vágya és megszülethetett a csendőröket bemutató, történelmileg hiteles kiállítás. Köszönjük az ÓNTE-nak, hogy helyet adtak ezen ürpótló kiállításnak. Köszönjük Kertész Péter igazgató úr politikai prekoncepció-mentes, objektív hozzáállását. Köszönjük Vincze Gábornak, az ÓNTE történészének rengeteg fáradozását és hűségét munkáját a kiállítás kivitelezésében. Ő volt az, aki az MKCsBK által biztosított rajzok, fényképek, leírások alapján az őrs szoba berendezését legyártatta, a kiállítást megszervezte. Köszönetünket fejezzük ki mindazoknak, akik a kiállítás létrehozatalában részt vállaltak. Köszönjük nekik az MKCsBK nevében és a csendőrök nevében, akik már ezt nem élhették meg (csupán kb. 10 csendőr él már csak köztünk).

Mivel a „falu-múzeum” kiállításai interaktívak, azaz a látogatók kezükbe vehetik, forgathatják a kiállított anyagot, és mivel alig egynéhány csendőrségi tárgy maradt csak fenn a fentemlített okok miatt, a csendőrőrs szobában eredeti tárgyak kiállítása nem lett volna sem célszerű, sem lehetséges. Ezért az őrs szoba bútorzata és tárgyai az eredetivel megegyező, de ma készült darabok.

Az őrs szoba az ÓNTE Skanzenjének „községházában” nyert elhelyezést, reflektálva azt, hogy a csendőrőrsöket a falu közepén, könnyen elérhető helyen kellett létrehozni, bizonyos feltételeknek eleget téve. Ez a községháza egy L-alakú épület, melynek belső nyitott tornácából 5 szoba nyílik. A baloldali első szoba a csendőrőrs szobája. Az ajtó mellett jobbra egy szabványszerinti, „M. Kir. Csendőr Laktanya” feliratú, zománcozott fali tábla jelzi a bejáratot.

Az őrs szoba jobb oldala a csendőrök hálószobájának megfelelően van berendezve, míg a baloldal az őrsirodát mutatja be. Jobboldalon áll egy csendőr ágya, fejrésze fölött az ú.n. fegyverpolc, amelyen fegyvere, járőrtáskája, köpenye, sípja, kalapja, stb. nyert elhelyezést szigorú szabvány szerint (pl. melyik akasztón mit kellett tartani, merre legyen fordítva a kabát, stb.). Az ágy mellett van a csendőr személyes tulajdonát képező falvédője és egy-két kisméretű családi kép. Az ágy lábánál áll a csendőrök személyes dolgait tartalmazó „író- és ruhaszekrény,” amelyet két csendőr osztott meg. Ennek berendezését, tartalmát, az ú.n. „málházását” is szigorú szabályok irányították. E szekrény fölött áll egy polc, amelyen az őrs „könyvtárának” könyveit tartották, részben csendőrségi, másrészt szépirodalmi könyveket. Ez utóbbit a falu lakossága is

kölcson vehette. A jobboldali falon van továbbá 22 bekeretezett kép a csendőrök őrön folyó mindennapi életéről.

Az őr szoba bejárattal szembeni végében, két ablak között áll az őr íróasztala, ugyancsak szigorúan megszabott berendezéssel, fölötte Horthy Miklós kormányzó úr arcképével (mely szintén minden őrön kötelezően ki volt állítva). Mivel minden őrön minden papír, tárgy, berendezési darab az egységesen megszabott helyen állt, a csendőrök egyik őréről másokra helyezése során semmi fennakadást nem jelentett az új őrshöz való alkalmazkodás. Pl. az olló az iroda íróasztala jobb oldalán lógott egy szegen, és minden egyes nyomtatvány minden őrön ugyanazon fiókban volt megtalálható. A bal falnál az ablak mellett áll az őriroda „ruha- és iratszekrénye”, amely az őr iratainak és az őrparancsnok ruházatának tárolására szolgált a rendeletileg megszabott rend szerint. Emellett áll az őr asztala, melynél a csendőrök jelentéseiket írták, elfogyasztották közös étkezéseiket, végezték az őrön folyó oktatást. E mellett egy hosszú lóca áll a látogatók kényelmére, hogy ott leülve olvasgathassák a szobában elhelyezett anyagot: pár Csendőrségi Lapok másolatát, a csendőrök napirendjét, pár jelentést, tanulságos nyomozást, stb. A baloldali falon 19 bekeretezett kép mutatja be a csendőrök csendőreinek a munkáját.

Az ÓNTE rendszeresen alkalmaz egy „csendőrt,” aki szabványos csendőr egyenruhában tölt időt az őrön, vagy „járőrözik” a környéken, bár ezt a körülmények miatt egyedül végzi, holott a szabályok szerint a járőr mindig két csendőrből állott.

Ez a kiállítás, bár igen szerény, de óriási történelmi jelentőségű, tekintve, hogy az első állandó csendőrségi kiállítás 1945 óta, s politikai elfogultság nélkül mutatja be a csendőrök életét és munkáját, ha csak dióhéjban is. Reményünk, hogy az MKCsBK és ÓNTE további együttműködése eredményeként ez csupán a kezdet, és idővel egyre bővül és gazdagodik majd a kiállítás anyaga. A bővítést az iratanyagokkal való feltöltéssel tervezzük kezdeni, és a látogatók részére egy ingyenes, a csendőrség történetét egy oldalon összefoglaló szórólap közrebocsátásával. A látogató központban pedig csendőrségi témájú levelezőlapok és könyvek elérhetőségét tervezzük. Mivel az eddigi adományokat a kiállítás felállítása felemésztette, a további fejlesztés nagymértékben függ attól, hogy a csendőrséget tisztelők mennyiben hajlandók anyagilag támogatni törekvésünket. Adományokat az ÓNTE bankszámlájára (OTP 11735005-21034271 számlaszámra) lehet befizetni „A csendőrök szoba támogatására” megjelöléssel. Külföldiek az MKCsBK-hoz küldhetik adományaikat. Kérjük, magyarországi befizetés esetén értesítsenek adományaikról a csendorseg@yahoo.com email címen, hogy az adományaik célbajutását szemmel követhessük.

v. Kőrössy Zoltán

MKCsBK központi vezető

2016. augusztus 20.

A CSENDŐR ŐRS SZOBA TÁMOGATÓI

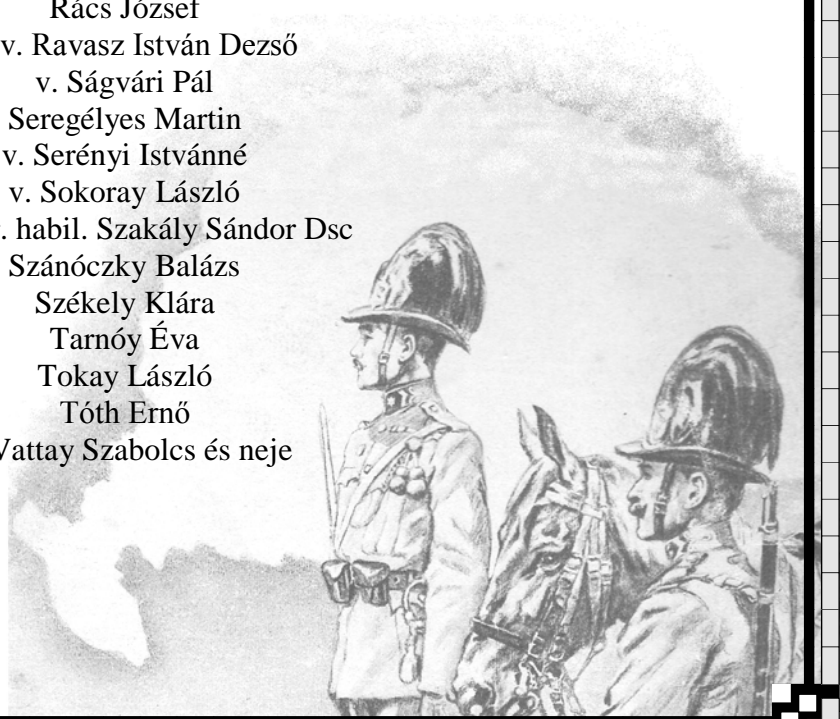
2016. augusztus 18.

Szervezetek

Magyar Királyi Csendőr Bajtársi Közösség (MKCsBK)
Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság
Magyar Királyi Csendőrség Hagyományörző Közössége

Magyarországi vagy külföldi magánszemélyek

Aradi-Beöthy Péter
Báthori Mária
Beöthy Kálmán
Bolus István
Clementis-Zahony R.B.
Csatáry Béla
v. Domokos Sándorné
Hájas László
v. Hangodi János
Hernády Nicholas
Horváth József
Kassai Zoltán Dániel
Kerkayné Maczky Emese
Dr. Kevés István
Kiss Józsefné és testvérei (Szakál Elemér leányai)
v. Kovács Jenő
Kőrössy István Zoltán
v. Kőrössy Zoltán
Kostka Ilona
Dr. Maján László és gyermekei (György és Katalin)
Méhes Zsigmond
v. Nemesdaróczi István és neje
Dr. Parádi József
Dr. Parádi Viktor
v. Préda István
Rács József
Dr. v. Ravasz István Dezső
v. Ságvári Pál
Seregélyes Martin
v. Serényi Istvánné
v. Sokoray László
Prof. Dr. habil. Szakály Sándor Dsc
Szánóczky Balázs
Székely Klára
Tarnóy Éva
Tokay László
Tóth Ernő
v. Vattay Szabolcs és neje

Támogatási szerződés

amely létrejött egyrészről a Magyar Királyi Csendőr Bajtársi Közösség, továbbiakban MKCsBK (az USA-ban bejegyzett társadalmi szervezet, székhelye: 11227 Woodson Ave, Kensington, MD 21895, önálló képviselője: v. KÖRÖSSY Zoltán központi vezető, kapcsolattartója: KÖRÖSSYNÉ dr. SOLTÉSZ Katalin vezető helyettes, tel. +301-646-2424, email katalinsk52@gmail.com), mint támogató szervezet,

másrészről az Ópusztaszeri Nemzeti Történeti Emlékpark Kiemelten Közhasznú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság, továbbiakban ÓNTE (székhelye és levelezési címe: 6767 Ópusztaszer, Szoborkert 68, önálló képviselője: KERTÉSZ Péter ügyvezető igazgató, kapcsolattartója: VINCZE Gábor, tel. +36/06-70 226-2441), mint támogatott szervezet között, az alant kitett helyen és időben a következő feltételek szerint

1. A támogató szervezet lehetőségeihez képest támogatást nyújt az „Ópusztaszeri Nemzeti Történeti Emlékpark Kiemelten Közhasznú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság” területén felállítandó „Csendőrszoba” (a Magyar Királyi Csendőrség történetének bemutatását célzó állandó kiállítási hely) létrehozása céljára az alábbi 2.-6. pontok szerint.
2. A támogató szervezet lehetőségei szerint kép és dokumentumanyaggal támogatja a „Csendőrszoba” létrehozását.
3. A támogató szervezet szakmai segítséget nyújt a „Csendőrszoba” létrehozásához Dr. PARÁDI József, dr. SZAKÁLY Sándor és ZEIDLER Sándor történészek illetve szakértők bevonásával a kiállítás objektív, politikai koncepcióktól mentes kialakítása érdekében. A „Csendőrszoba” felállítása és esetleges későbbi módosítása csak az MKCsBK által is elismert történész szakértők beleegyezésével történhet.
4. A támogató szervezet tagjai anyagilag támogatják a „Csendőrszoba” létrehozását az ÓNTE által erre a célra már felállított adományszámlára való befizetés által (a 64400068-30107726-13100010 számú folyószámlát az Alsónémedi Takarékszövetkezet vezeti „Az Ópusztaszeri Nemzeti Történeti Emlékpark csendőrszobájának támogatására” megjelöléssel), minimum 650 ezer forinttal. Az ide befolyt adományok csupán a csendőrszoba felállításának költségeire fordíthatóak, és annak felhasználásáról az ÓNTE részletes és tételes, cégszerűen aláírt kimutatást állít ki az MKCsBK részére.
5. Támogatott szervezet az adományt köteles 2016. év VI. hó 30. napjáig felhasználni. Amennyiben a támogatási cél elérése, a támogatás felhasználása ezen időpontig nem valósul meg, úgy a felek megállapodhatnak a határidő meghosszabbításában, amely azonban nem lehet későbbi időpont mint 2016. év XII. hó 31. nap.
6. Amennyiben a támogatott az adományt az 5. pontban foglalt határideig nem használja fel, vagy nem a jelen szerződésben foglaltakra fordítja, vagy az adományozó számára nem juttatja el a támogatás összegének felhasználásáról szóló tételes és részletes cégszerűen aláírt írásos kimutatást, vagy a „Csendőrszoba” kiállítóhelyet a fenti szakértők véleményével ellenkező módon állítja fel vagy módosítja, vagy a kiállítást illetve annak látogathatóságát a Támogatottnak felróható okból 2030. évnél korábban megszünteti, a támogatottnak vissza kell fizetnie a támogató számára az adományozott összeget, a visszafizetést előidéző ok keletkezésétől számított 30 napon belül.
7. A szerződő felek megállapodása szerint jelen szerződésben nem szabályozott kérdésekben a Ptk. vonatkozó rendelkezéseit tekintik irányadónak.
8. A szerződő felek jelen szerződést - felhatalmazott képviselőik által - mint ügyleti akaratukkal mindenben egyezőt, helybenhagyólag írták alá.

Kensington, 2015. XII. 14.

Ópusztaszer, 2015. XII.

v. KÖRÖSSY Zoltán
központi vezető
MKCsBK
Támogató szervezet

KERTÉSZ Péter
ügyvezető igazgató
Ópusztaszeri Nemzeti Történeti Emlékpark
Támogatott szervezet